

 Slovensko ljudsko
Gledališče Celje

Sezona 2012/13

Ken Ludwig

SLEPARJA V KRILU

PREMIERA 30. novembra 2012

Vid Klemenc, Andrej Murenc

Ken Ludwig SLEPARJA V KRILU

(Leading Ladies)

Komedija • Prva slovenska uprizoritev

Prevajalka Tina Mahkota

Režiser Boris Kobal

Dramaturginja Tatjana Doma

Scenograf Branko Hojnik

Kostumografinja Maja Ballund

Skladatelj Bojan Jurjevčič – Jurki

Lektor Jože Volk

Koreografa Cvetka Špiljar, Boštjan Špiljar

Oblikovalec luči Pascal Mérat

Asistentka scenografa Urša Vidic

IGRALCI

Meg Pia Zemljič

Leo Andrej Murenc

Jack Vid Klemenc

Audrey Nina Rakovec

Duncan Bojan Umek

Florence Anica Kumer k. g.

Dr. Myers Igor Žužek

Butch David Čeh

Vodja predstave Zvezdana Kroflič Štrakl • Šepetalka Breda Dekleva • Lučna mojstra Jernej Repinšek, Dušan Žnidar • Tonski mojster Matjaž Jeršič • Rekviziterka Manja Vadla • Dežurni tehnike Metod Kroflič • Šivilji Marija Žibret, Ivica Vodovnik • Frizerki Maja Zavec Bekirov, Marjana Sumrak • Garderoberki Melita Trojar, Mojca Panič • Odrski mojster Gregor Prah • Tehnični vodja Miran Pillko • Upravnica mag. Tina Kosi

Tatjana Doma

KEN LUDWIG,
MOJSTER
LAHKOTNEGA
SMEHA

Sodobni ameriški dramatik in režiser Ken Ludwig je z uspešnicami na Broadwayu, londonskem West Endu in drugod po svetu postal sinonim za sodobno komedijo.

Rodil se je leta 1950 v Yorku, v Pensilvaniji. Študiral je pravo na Harvardu in na Cambridge University v Angliji. Glasbo je študiral na Harvardu pri skladatelju in dirigentu Leonardu Bernsteinu, na Cambridge University pa še zgodovino gledališča. Nekaj let je delal kot odvetnik pri Steptoe & Johnson, kjer kljub velikemu uspehu na področju dramatike še vedno ostaja odvetnik-svetovalec.

Pisati je začel dokaj pozno. Njegova prva broadwayska uspešnica je bila komedija *Ti nori tenorji* (*Lend Me a Tenor*, 1989), ki je postala ena najbolj popularnih in največkrat uprizorjenih komedij zadnjih let. Bila je prevedena v šestnajst jezikov in uprizorjena v petindvajsetih državah. Tej je sledil nadvse uspešen mjuzikel *Crazy For You* (1992), ki so ga več kot štiri leta igrali na Broadwayu in v Londonu. Ken Ludwig je napisal dvajset iger, večinoma komedij, ki so vse po vrsti postale uspešnice. Kar šest njegovih iger je bilo uprizorjenih na Broadwayu in enako število na West Endu, med drugimi je prejel tudi najuglednejšo britansko gledališko nagrado Laurence Olivier Award, trikrat je bil nominiran za nagrado Tony Award, dve nagradi Helen Hayes Award, Edgar Award ter častni doktorat York College of Pennsylvania.

Je član več uglednih ustanov in organizacij: član uprave Folger Shakespeare Library v Washingtonu, ki hrani največjo zbirko Shakespearovih tiskanih del na svetu, član sveta gledališča Shakespeare Theatre v Washingtonu in častni član Shakespearove bratovščine (neprofitno združenje, ki slavi Shakespeara). Predava dramo na različnih univerzah po Ameriki.

Njegove igre so bile uprizorjene v več kot tridesetih državah in prevedene v več kot dvajset jezikov, leta 2006 ga je časopis *The Times* razglasil za "dobavitelja lahkotnih komedij". V ZDA skoraj ni gledališča, ki ne bi uprizorilo katere izmed njegovih iger.

Pisal je tudi po naročilu za angleški gledališči The Royal Shakespeare Company (komedijo *Shakespeare in Hollywood*) in gledališče The Bristol Old Vic v Londonu (adaptacijo *Treh mušketirjev*). V njegovih komedijah so nastopila velika igralska imena: Alec Baldwin, Joan Collins, Anne Heche ...

Ken Ludwig je uspešen tudi kot režiser. Jeseni leta 2004 je v Alley Theatreu v Houstonu režiral krstno uprizoritev svoje komedije *Sleparja v krilu* (*Leading Ladies*), kasneje je režiral še bralne uprizoritve svojih komedij. Leta 2013 bo izšla njegova knjiga *How To Teach Your Children Shakespeare*.

Dogajanje komedije *Sleparja v krilu* je postavil v svoje rojstno mesto York v Pensilvaniji. V nekem intervjuju je povedal, da je zelo lepo odraščati v mestu York, ki je del

področja, kjer živijo Amiši (v Pensilvaniji živi druga največja skupnost Amišev v ZDA). Tam so krasni hribovi in velike kmetije. York je tipično srednjeameriško mesto, kjer živijo dobri ljudje z močnimi vrednotami v zelo tradicionalnem okolju. Všeč mu je bila ideja, da bi dogajanje igre postavil prav v takšno okolje. V svojih komedijah se trudi pisati o ljudeh, ki si želijo spremeniti svoje življenje, znotraj komičnega žanra želi pisati tudi o napredku sveta. Zato so ga vedno zanimale dobro napisane klasične komedije; npr. Shakespearove komedije (*Kar hočete, Mnogo hrupa za nič, Sen kresne noči*), igre Oliverja Goldsmitha, Richarda Brinsleyja Sheridan, Georgea B. Shawa, Oscarja Wilda, Thorntona Wilderja in filmske komedije 30-ih in 40-ih let 20. stoletja. Igre teh avtorjev in ti filmi ljudi nasmejijo, hkrati pa jih pripravijo, da začnejo razmišljati in da postanejo bolj človeški. Je pristaš dobro napisanih iger.

V komediji ne moreš poskušati biti smešen. Moraš povedati zgodbo. In moraš jo povedati zelo hitro.

Že kot otrok si je želel, da bi delal v gledališču, zato je prebral in videl stotine iger, tako klasičnih kot sodobnih, in to je bil začetek njegove gledališke izobrazbe. Je velik oboževalec in poznavalec Shakespeara. Njegova najljubša Shakespearova komedija je *Sen kresne noči*. Že vse življenje preučuje in študira njegova dela, od vedno si je želel, da bi napisal komedijo, ki bi se zelo jasno navezovala na Shakespeara, sam pa še pravi, da je Shakespeare prisoten v vseh njegovih igrarh.

Po naročilu The Royal Shakespeare Company je napisal komedijo *Shakespeare in Hollywood*, ki je bila leta 2003 krstno uprizorjena v Washingtonu in prejela nagrado Helen Heyes Award in nagrado Best New Play of the Year. Igra se naslanja na realen dogodek, na snemanje filma *Sen kresne noči* leta 1934, in govori o zakulisnem dogajanju na snemanju.

Že naslednje leto, jeseni leta 2004, je v Alley Theatru v Houstonu režiral krstno uprizoritev svoje komedije *Sleparja v krilu* (*Leading Ladies*), ki se prav tako navezuje na Shakespeara.

Brezposelna angleška igralka Leo Clark in Jack Gable poskušata v Ameriki preživeti s preigravanjem prizorov iz Shakespeara. Ko že skoraj popolnoma obupata nad življenjem, jima pride na uho, da bo stara in zelo bogata gospa iz mesteca York kmalu umrla, premoženje pa bo zapustila svojim v otroštvu izgubljenima nečakoma, ki sta se odselila v tujino. Jack in Leo se domislita načrta, ki bi jima končno prinesel veliko denarja; odločita se, da se bosta stari bogatašinja predstavila kot njena nečaka in pobrala dediščino. Stvari se zapletejo, ko izvesta, da gospa ne išče nečakov, temveč nečakinji.

Preoblečeta se v ženski, Leo postane Maxine, Jack pa Stephanie, in se odpravita k ostareli bogatašnji. Na njuno veliko presenečenje stara gospa še ni na smrtni postelji, ampak je še zelo, zelo živa in se svojih dolgo izgubljenih nečakinj zelo razveseli. Njun navidez enostaven načrt se še dodatno zaplete, ko se Leo zagleda v Meg, živahno, duhovito in nadvse privlačno nečakinjo stare gospe. Meg obožuje gledališče in je zaročena z dolgočasnim pastorjem Duncanom. Tudi Megino življenje se obrne na glavo, ko spozna sestrični Maxine in Stephanie. Za nameček Leo, preoblečen v Maxine, predlaga Meg, da bi povabil svojega dobrega prijatelja, slavnega igralca Lea Clarka, na pomoč pri uprizoritvi Megine najljubše Shakespeareove igre *Kar hočete*. Igro bi odigrali na predvečer poroke Meg in Duncana.

Komedija *Sleparja v krilu* je lahkotna komedija, polna ljubezenskih dogodivščin ter komičnih in nepričakovanih zapletov. Dva zaljubljena moška, preoblečena v ženski, se trudita, da ne bi nihče odkril njune prevare, kar je vir številnih komičnih situacij. Brillantna komedija preoblek in duhovitih dialogov, ki združuje čare gledališča z vsakdanjim življenjem.

Intervju z režiserjem Borisom Kobalom

SMEH JE VENTIL, SKOZI KATEREGA LAHKO POVEŠ ZELO KRUTO RESNICO

Boris Kobal je režiser, igralec, satirik, pisatelj in dramatik, avtor številnih satiričnih kabaretov. Leta 1980 je začel v SSG Trst, kasneje pa je režiral v večini slovenskih gledališč. Podpisal se je pod približno sedemdeset gledaliških režij, je avtor več dramskih besedil, tudi igralec in TV-voditelj. Deset let (1997–2007) je bil direktor in umetniški vodja MGL-ja, v lanski sezoni eden izmed umetniških vodij SSG Trst. V svojih režijah in besedilih je vedno aktualen in političen. Je eden redkih satirikov v slovenskem prostoru, televizijsko občinstvo je navduševal v satirični oddaji *TV Popper*.

Na celjski oder postavljaš prvo slovensko uprizoritev uspešnice ameriškega sodobnega komediografa Kena Ludwiga, komedije *Sleparja v krilu*. Kaj te najbolj vznemirja pri uprizarjanju tega besedila?

Gre za spretno napisano komedijo. Čeprav je avtor Američan, gre za igro angleškega tipa, z dokaj močno angleško noto, ki sva jo midva spremenila v slovenskemu prostoru bolj sprejemljivo splošno noto.¹ K uprizoritvi te komedije me je najbolj pritegnila zasedba, predvsem mlajši del igralske ekipe, s katerim še nisem delal. Lahko rečem, da zelo kvalitetno delamo in smo zelo dobra ekipa. Eden od smislov režiserskega dela, poleg tega da na oder postaviš besedilo, je gotovo tudi delo z igralci. To mi je v veselje. Kontinuirano že tretjič delam v SLG Celje in se imam lepo.

Režiser, dramatik, igralec, satirik, v kateri izmed teh vlog se najbolje počutiš?

Ponavadi v tisti, v kateri se znajdem. Pogosto se zgodi, da se vse te vloge združijo v eno, ker pač nastopam oz. igram na podlagi svojega besedila, ki ga po svoji zamisli tudi uprizorim, se pravi, da gre tudi za neke vrste režijo.

Zdi se, da ti preplet teh vlog ustreza.

Ja, mi ustreza, predvsem v trenutkih, ko moram sam zase kaj napisati, kadar imam občutek, da proizvajam samega sebe. Takrat mi je všeč ta avtorski pristop, da sem vse v eni osebi.

Kako povezuješ delo igralca in režiserja? Meniš, da mora dober režiser imeti igralske izkušnje ali vsaj igralsko žilico?

Obstajajo režiserji, tako pri nas kot v tujini, ki nimajo igralskih izkušenj, pa so izvrstni režiserji. Tako da igralska izkušnja za režiserja ni nujna. Sam sicer menim, da je dobro, če si kot režiser seznanjen z igralskim delom. Naša Akademija nudi neko malo preizkušnjo tega, da režiserji na začetku študija

delajo to, kar delajo igralci. Da se kot režiser znajdeš v isti situaciji kot igralec in da greš skozi isto izkušnjo. Kdor se želi ukvarjati s psihoanalizo, mora tudi sam skozi ta proces, in tu gre za nekaj podobnega. Ko sem bil na Akademiji, smo v prvem letniku imeli predmet IDR; to je igra, dramaturgija, režija. In to vsi, celo filmski režiserji. Njim bi sploh priporočal, da bi kdaj stopili na oder in se malo ukvarjali z igro. Gotovo so take izkušnje dobre in kolikor sem informiran, se to še zdaj vsaj na nek indirektn način na Akademiji počne. Mislim, da je igralska izkušnja za režiserja pozitivna, kar pa ne pomeni, da mora režiser imeti igralski talent. Režiser mora iti skozi vsaj približno tak mentalni proces, kot gre igralec, kadar dela vlogo. Na ta način imaš boljši vpogled v to, kaj vse se igralcu mota po glavi v neki fazi njegovega dela in znaš mogoče kot režiser k temu boljše pristopiti ali pomagati.

Si eden redkih slovenskih satirikov. V kakšni formi je slovenska satira?

V nikakršni. To je žanr, ki se ga pri nas ne goji in se ga celo podcenjuje. Ne goji se ga iz razlogov, ki sem jih že nešteto krat naštel – ne goji se ga zaradi občutka strahu, sploh danes, ne goji se ga zaradi občutka notranje nesvobode. Za satiro je značilna notranja svoboda, poleg tega pa je za satiro nujno imeti stališče. Najbolj sovražim, kar je tipično za današnji čas in s čimer se hvalijo na RTV Slovenija, da so naredili oddajo, v kateri je bila satira uravnovešena, kar pomeni, da so udarili malo po desnih in malo po levih. To ni nobeno stališče. Satiro je proizvedla levica in satira je v večinski domeni leve, sam ne poznam nobenega desnega satirika. Človek z jasnimi stališčem, z jasnimi zornimi kotom sveta pove svoje mnenje z imeni in priimki, kar se za satiro kdaj pa kdaj spodobi. In potem ima druga stran možnost odgovoriti s svojega zornega kota. Nikakor pa ne moreta sobivati v istem trenutku dva različna zorna kota, da zadostimo nekemu pravilu, da naj vsak malo "dobi po gobcu". To je oportunistem.

Ali na slabo stanje satire vpliva značaj slovenskega naroda, stanje našega duha? Slovenci se ne znajo smejati na svoj račun.

Sebi se zelo težko smejimo.

Si neke vrste osamelec slovenske satire. Ti pri satiričnem delovanju pomaga tvoj mediteranski temperament?

Bolj kot temperament mi pomaga učna ura, ki sem jo dobil z leti opazovanja in preučevanja satire v Italiji in tudi drugod. Predpogoj za dobro satiro je bil, da so Italijani najprej sami sebe postavili pod vprašaj. Začeli so se spraševati, kakšni so v odnosu do vojne, denarja, hrane, religije, politike. In so se na ta

¹ Avtorica intervjuja je tudi dramaturginja pri uprizoritvi komedije *Sleparja v krilu*.

način očistili. Tudi Angleži imajo izvrstne satirike in humoriste. V Sloveniji je stanje duha stanje hlapčevstva. Zato je Cankar še zmeraj tako neverjetno aktualen. Ne samo zaradi njegovih *Hlapcev*, ampak zaradi njegovega celotnega razmišljanja o slovenski duši. Danes bi njegove *Hlapce* morali prevesti z izrazom "riti", mislim, da je to bolj primerno. Hlapec ima kljub vsemu neko svojo digniteto, rit pa je ne more imeti. Rit je rit.

V tvojem obsežnem režijskem opusu so tako sodobna kot klasična besedila, žanrsko pa se raztezajo od drame do komedije. Kljub temu da si na oder postavili več odmevnih uprizoritev "resnejših" žanrov, veljaš za režiserja komedij.

Na žalost, ja.

Zakaj se je to zgodilo?

Ne vem. Ljudi radi popredalčkamo, malo pa se popredalčkamo tudi sami. En del mojega opusa je vendarle s področja komedije in so si ljudje rekli: "Ta zna mogoče delati komedije." Pa nisem edini, da ne bo pomote. Pri svojih letih, ko imam za sabo približno sedemdeset režij, težko prepričam neko gledališče, da bi rad delal, recimo *Kralja Leara* ali *Antigono*. Imam občutek, da me ne jemljejo resno in si mislijo: "Ta pa res ne more narediti Antigone. A se bomo pri Antigoni režali?" To me včasih malo boli.

Ustvarjalcem se s takim popredalčkanjem zgodi velika krivica.

Ja, enako se dogaja igralcem. Res je sicer, da se moraš s komedijo roditi, da te mora narava malo obdariti s smislom za komedijo, ki se ga je težko naučiti. Imamo imenitne igralce, ki so vso kariero igrali resne tragične in dramske vloge, za katere sem prepričan, da nosijo v sebi klico komedije, celo želijo si je. Ampak kdo bo gledal nekoga, ki je igral vse od Hamleta do Ojdipa, v komični vlogi? Skozi te aspekte se dela krivica tudi komediji. Ves čas se ji je delala krivica in ves čas se je pomanjševalo pomen tega žanra, za katerega vsi vemo, da ga je težko dobro narediti.

Eden večjih problemov v slovenskem prostoru je, da je komedija še vedno sinonim za bulvar, čeprav ima številne, tudi bolj "resne" podzvrsti.

Komedija ima bistveno širši diapazon kot drama. Dramski žanr je zelo enoten. Komedijski žanr pa ima zelo široko paletu, od bulvarja, satire, do situacijske, karakterne ali izključno verbalne komedije.

Če bi pisal o aktualnem dogajanju v Sloveniji, za kateri žanr bi se odločil?

Mislím, da bi uporabil določen koktajl tragikomedije. Smeh je osvobajajoč, smeh je ventil, skozi katerega lahko poveš zelo kruto resnico. Težko si predstavljám sproščen smeh, ampak smeh bolj grenke narave. Smeh je osvobodilen. Tako kot so rekli študentje tistega daljnjega leta 1968, ko so gledali razne politike: "En smeh vas bo pokopal."

Trenutno se dogaja velik napad na kulturo, znotraj tega tudi na gledališče. Kakšno družbeno moč ima danes gledališče?

Gledališče se danes obrača v izključno politično. Politično pomeni zelo širok pojem, pomeni pogled na svet skozi aspekt etičnosti, ki je danes ni več. Ko govorim o politiki, ne govorim o ideologiji. Mislím, da smo ideološko izpraznjeni, nimamo neke ideje ali izma. Politično pomeni denunciacija; pomeni pokazati, ne pomeni dajati odgovorov, ampak odpreti vprašanja. To se mi zdi tudi vloga satirika. Da ne daje odgovorov, ampak skozi svoje stališče še bolj nazorno odpre vprašanje. Počasi se ta političnost ali pa, če gledamo širše, socialni moment vrača v gledališče. Trenutno je nekaj predstav, ki to potrjujejo, in tudi sam razmišljam, da bi se lotil nečesa takega. Problem je, da se stvari ustavijo pri umetniških vodjih, ki se sprašujejo, kdo bo to gledal. Danes smo vsi v paniki. Podlegli smo politiki sprožilcev te panike in strahu. Režejo nas, strah nas je, da nas bodo ukinili. Če nas zapusti še publika, je z nami konec. Publika je bila vedno naš adut, naš zaveznik. Tako kot ima tudi politika svojega zaveznika, volivce. Tudi politiki imajo svoje strahove, strah jih je namreč, da jih ne bomo več volili. Ne posameznik, ampak da se bo korpus volivcev odločil za obstrukcijo, da množično ne gredo na volitve, da jih ni. Tega je vedno več, ne samo pri nas. Tudi politika mora počasi razmisliti o tem, da bo ostala brez svojih gledalcev, če smo mi volivci njihovi gledalci.

Mogoče pa je gledališče kljub nizki ceni vstopnic predrago. Ljudje pač delajo selekcijo: kaj bodo dali v lonec, bodo šli v gledališče, bodo šli v kino, bodo kupili knjigo, bodo oblekli otroka. Po drugi strani pa imamo primer Cankarjevega doma, kjer so bile najdražje vstopnice za nastop Ane Netrebko po dvesto evrov takoj razprodane.

Gre torej tudi pri umetnosti v smer, da bo namenjena le še elitam?

Upam, da ne.

Kaj pa bo ostalo za neelito?

Če boš imel denar, boš kupil zgoščenko ali pa si boš koncert pogledal na YouTubeu ali pa ukradel s spleta, kar pomeni, da boš ostal doma. In to je trenutek, ko nastopi največji problem. Gledališki ljudje smo ves čas stavili na edinstvenost gledališča v primerjavi z drugimi zvrstmi umetnosti, da je to živa umetnost, kjer živ človek govori živemu človeku. Danes je v določenih generacijah potreba po tem, da srečaš živega človeka, vedno manjša. Danes komuniciraš po različnih socialnih omrežjih, celo seksaš lahko virtualno. To je zelo razbremenjujoče, nimaš nobenih obveznosti, ko ti ne paše več, ugasneš računalnik. Za obisk gledališča pa moraš oditi ven, se obleči, kupiti vstopnico ... Obisk gledališča že zahteva nek napor. Tudi kinodvorane so vedno bolj prazne, saj lahko vse brezplačno pokrademo s spleta.

Kakšna je torej prihodnost mladih slovenskih umetnikov?

Mislím, da so mladi slovenski umetniki v vseh področjih popolnoma brez perspektive, vsaj jaz je ne vidim. Sploh s potezami, ki se obetajo – z odpuščanjem, z zapiranjem tega prostora. Najhujše, kar se dogaja tej mladi generaciji, je, kar se naši generaciji v grdi Jugoslaviji ni, da je oblast v zadnjih nekaj letih umetnike prikazala in nas prikazuje kot parazite te družbe. Mi smo trakuje, ki smo se prisesale zdravemu organizmu in mu črpamo moč. Mi smo "nutzlose Esser", tisti, ki jejo na tuj račun. To je nacistični izraz in danes lahko najdemo paralele s tem časom. To so bili tisti, ki so jih nacisti prve uplinili, ker so bili umsko ali fizično pohabljeni, družbi nekoristni, zato so jih fizično uničili v različnih klinikah ali zavodih. Ideologija je ustvarila tako klimo, da so starši sami oddali npr. slepega otroka v kliniko, s prošnjo, naj ga odrešijo. Mi nismo daleč od take situacije. Najprej bomo simbolno zažgali knjige, ker jih ne bomo več rabili, potem je na vrsti že človek.

Kakšni so argumenti nas kulturnih ustvarjalcev proti taki miselnosti in takemu početju?

Imamo argument, enega in edinega, samo nihče več ne verjame vanj, se bojím, da niti sami ne več prehudó. Slovenski narod je redkost v zgodovini človeštva in narodov. Zaradi majhnosti smo narod, ki se je rodil s svojim jezikom in svojo kulturo, ki sta nas tisoč in toliko let držala pokonci. Naša majhnost bi morala biti naša prednost. Ne znamo je izkoristiti, propagiramo jo kot avtodestrukcijo.

Že spet smo pri Cankarju, ki je ustvaril zelo dober rentgen teh slovenskih pljuč. Noben škorenj v zgodovini nas ni pohodil, kot narod smo preživeli, naš jezik je preživel, naša kultura gre naprej, od tega se hranimo. To je bilo naše edino bogastvo. Slovenci nikoli nismo bili uspešni bančniki, da bi kopicili kapital. Zdaj pa hočemo prodajati Ameriki obveznice, smo neverjetno menedžersko usmerjeni in mislimo, da lahko konkuriramo Kitajski. Kitajski ne moremo konkurirati z glomaznostjo ekonomije, ker je nimamo, lahko pa ji konkuriramo s pametnimi, inovativnimi ljudmi in znotraj tega sta naš jezik in naša kultura absolutno pomembna. Na tem mestu moram povedati nekaj, kar me zelo jezi. Namreč naša zadnja osamosvojitve je bila rojena z uporom znotraj nekega kulturnega kroga, znotraj *Revije 57*. Gospodje tega kulturnega kroga so se takrat čez noč naredili za velike disidente. V današnji krizi teh gospodov ni več, niti njihovih izjav ni več. Kje je danes gospod Jančar, kje je danes gospod Grafenauer kot takratni véliki osvoboditelj? Kje je danes? Javno ga sprašujem, kje je danes njegova izjava, da Janša nima prav? Kje je?

Pogovarjala se je Tatjana Doma.

Foto Uroš Hočevar

Cvetka Špiljar, koreografinja

Je diplomirana plesna učiteljica z diplomo Plesne zveze Slovenije in članica Združenja plesnih vaditeljev, učiteljev in trenerjev Slovenije. S svojim vrhunskim znanjem, bogatimi izkušnjami in več kot tridesetletnim delovanjem na področju plesa je postala ena najbolj prepoznavnih in cenjenih plesnih pedagoginj v Sloveniji. V Celju so njeno energijo in predanost delu v plesu nagradili z bronastim grbom Mestne občine Celje. S svojim delom pušča neizbrisen pečat na mnogih generacijah celjskih osnovnošolcev, maturantov in odraslih, ki so se prav pod njenim vodstvom naučili svojih prvih plesnih korakov.

Cvetka Špiljar je lastnica plesne šole Plesni val in strokovni vodja vseh plesnih programov plesne šole.

Boštjan Špiljar, koreograf

Diplomirani plesni učitelj z diplomo Plesne zveze Slovenije, član ZPVUTS, bivši vrhunski tekmovalac v standardnih in latinskoameriških plesih z več kot desetletnimi izkušnjami je postal eden najbolj priljubljenih in prepoznavnih plesnih pedagogov tako v Celju kot Sloveniji. V Plesnem valu vodi družabne plesne tečaje za odrasle na vseh stopnjah, programe plesnih novosti, plesne delavnice, plesne programe za valetu in maturantske plesu. Svoje že tako bogato znanje vsako leto nadgrajuje na vseh najpomembnejših strokovnih izobraževanjih doma in v tujini ter skrbi, da so vse najbolj vroče novice iz sveta plesa tudi v Plesnem valu.

Foto Brina Svit

Pascal Mérat, oblikovalec luči

Pascal Mérat je vidnejše izkušnje z gledališko umetnostjo pridobil kot tehnični direktor in oblikovalec luči v ustanovi Théâtre du Silence (Gledališče tišine), ki sta jo vodila Jacques Garnier in Brigitte Lefèvre. Nato je deloval kot oblikovalec luči v pariškem gledališču Bouffes du Nord pod vodstvom angleškega režiserja in gledališčnika Petra Brooka. V omenjenem gledališču je ustvaril luč za predstave *La tragédie de Carmen*, *Mahabharata* in *Le récit de la servante Zerline* (*Zgodba služabnice Zerline*) – slednjo je soustvaril z režiserjem Klausom Michaelom Grüberjem in legendarno vsestransko gledališko umetnico (igralko, scenaristko in režiserko) Jeanne Moreau. Pod vodstvom španskega režiserja Lluísa Pasquala je deloval v Comédie Française, prav tako v pariškem gledališču Odéon-Théâtre de l'Europe in v številnih opernih hišah, denimo v pariški operi Théâtre du Châtelet, milanski Scali ter v glasbenih gledališčih v Lizboni, Bilbao, Seville, Madridu, Torinu, Amsterdamu, Lillu, Marseillu, Lyonu in drugod.

Redno deluje in ustvarja v Sloveniji z režiserji, kot so Vito Taufer (*Netopir*, Opera SNG Maribor), Matjaž Pograjc, Boris Ostan, Alessio Pizzzech, Hugo de Ana (*La traviata*, Opera SNG Maribor), Janusz Kica (*La bohème*, Opera SNG Maribor), Yoshi Oida, Pier Francesco Maestrini (*Moč usode*, *Vesela vdova*, Opera SNG Maribor). Med njegove vidnejše uspehe sodi oblikovanje luči za operne predstave, kot so *Triptih* Giacoma Puccinija (*Plašč*, *Sestra Angelica*, *Gianni Schicchi*), *Carmen*, *Zaljubljen v tri oranže*, *Tosca*, *Mesečnica* (v režiji Waldemarja Kamberja), *Čarobna piščal* (v režiji Alaina Maratrata iz Marijinskega gledališča), *Tejrezijeve dojke*, *Medeja*, *Don Giovanni* itd.

Luč je oblikoval za številne dramske predstave, kot so *Platonov*, *Nosorog*, *Goga*, *Don Juan*, *Une bête sur la lune*

(*Žver na luni*), *Danser à Lughnasa* (*Plesalec v Lughnasi*), *Un trait de l'esprit* (*Kanček duha*) itd. Ustvarja tudi luč za plesne predstave. Naj omenimo le nekatere: *Pulcinella* (v koreografiji Douglasa Dunna), *Le Concours* (v koreografiji Mauricea Bédjarta), *Septième Lune* (Davide Bombana), *Ich bin* (Susanne Linke), *Le souffle du temps* (Abou Lagraa) v pariški Operi, *Giselle* (Maina Gielgud), *Umetnost fuge* (Davide Bombana), *Last piece by anybody* (Jo Strømgren) v Renski operi, *Hrestač* (David Nixon), *I want you*, *La Belle* (Nasser Martin-Gousset), *Alica v čudežni deželi* (Michel Rahn) idr. Med letošnjimi in prihodnjimi projekti velja omeniti naslednje: *Ljubezen kapital* (v režiji Vinka Möderndorferja), *Ponorela Lokomotiva* (v režiji Jerneja Lorencija), *Mati* (v režiji Sebastijana Horvata), *Il Prigioniero* (*Zapornik*), *Sestra Angelica* (v režiji Lluísa Pasquala), *Hamlet* (v režiji Eduarda Milerja).

NOVI ČLAN SLG CELJE

Foto Jaka Babnik, Uroš Hočevar

Vid Klemenc, dramski igralec

Vid Klemenc se je rodil 10. 2. 1981 na Jesenicah. Sledil je očetovim stopinjam in se pridružil igralski skupini v Gledališču Tone Čufar na Jesenicah. Kasneje se je vpisal na Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo in diplomiral leta 2012 v letniku Matjaža Zupančiča in Borisa Ostana z diplomskima uprizoritvama *Potohodec* Daneta Zajca in *Zadet pravi čas* Davida Ivesa.

V času študija je prejel tri študentske nagrade zlatolaske, in sicer za najboljšo moško vlogo v predstavah *Hodnik M.* Zupančiča in *Alkestida* Evripida ter za najboljšo igrano vlogo v diplomskem filmu Milana Urbajsa *Pobeg*. Po končanem študiju se pridružuje stalnemu ansamblu SLG Celje.

PRIPRAVLJAMO

John Millington Synge

Največji frajer zahodnega sveta

(The Playboy of the Western World)

Komedija v treh dejanjih

Prevajalka Tina Mahkota

Režiser Janez Pipan

Irski dramatik, pesnik, pisatelj in potopisec John Millington Synge (1871–1909) je bil poleg Yeatsa vodilna oseba irskega dramskega preporoda in eden izmed ustanoviteljev Irskega narodnega gledališča (Abbey Theatre). Čeprav je bil angleško-irskega porekla, se je v svojem pisanju veliko ukvarjal s svetom rimskokatoliških kmetov ruralnih predelov Irske. Živel je boemsko življenje, nekaj časa v Parizu. Leta 1899 ga je na nekem pariškem podstrežju srečal irski pesnik in dramatik, velikan evropskega literarnega prostora 20. stoletja, William Butler Yeats, ki je v Syngu takoj prepoznal velik talent, ki se troši ob priložnostnih literarnih delih. Prepričal ga je, da se je vrnil na Irsko, kjer je svoj pisateljski talent namenil temam irskega življenja in potrebam novega irskega gledališkega gibanja.

Syngov literarni vzpon je bil bliskovit; od leta 1903, ko je bila krstno uprizorjena njegova prva igra *V senci globeli* (*In the Shadow of the Glen*), do svoje smrti leta 1909 se je prebil iz popolne anonimnosti do slave in v tem kratkem času napisal šest iger. Njegove igre obravnavajo socialne in ekonomske stiske preprostih irskih ljudi. Naturalistične osnove je nadgrajeval s fantazijskimi in mitološkimi, kasneje tudi pravljničnimi motivi.

Njegova najbolj znana komedija, mojstrovina *Največji frajer zahodnega sveta* (*The Playboy of the Western World*), ki kot osrednji dogodek postavlja zgodbo o domnevnem umoru očeta, je bila krstno uprizorjena 26. januarja 1907 v Abbey Theatru v Dublinu in ob premieri izzvala burne sovražne reakcije ter proteste, Syngu pa prinesla svetovno pozornost. Nasprotovanja so podpihovali nacionalisti, z razlago, da igra ni dovolj politična, da je nemoralna, in jo označili kot "ničvredno in nečloveško zgodbo v najbolj umazanem jeziku, kar ga je bilo kdaj slišati z odra." Protestom v Dublinu so sledili še protesti ob uprizoritvi igre v Philadelphiji v ZDA leta 1911.

Mladi Christy Mahon se zateče v krčmo na otoku County Mayo ter pri krčmarjevi hčeri Pegeen Mike naroči kozarec piva. Pegeen čaka na dovoljenje papeža za poroko z bratrancem. Gostilničarka s svojim ostrim jezikom iz Christyja izvleče priznanje, da naj bi z lopato ubil očeta. Christy s svojo zgodbo naredi velik vtis na ljudi, med njim in Pegeen preskoči iskrica in Christy bi se rad poročil z njo. Med vaščane kmalu pricuriljo govornice, da njegov oče sploh ni mrtev, da hodi naokrog s povezano glavo in ga išče. Ko se stari Mahon pojavi v vasi, je Christyjevih sanj konec. Vaščani ga obtožijo, da je lažnivec in prevarant. Christy spet dvigne roko nad očeta.

Premiera februarja 2013

Slovensko Ljudsko
Gledališče Celje

SPONZORJI IN PARTNERJI SLG CELJE V SEZONI 2012/13

SPONZORJI SLG Celje

VEČER

glavni medijski pokrovitelj

PARTNERJI SLG Celje

alten|O

city|center
Vse najboljše

mediaspeed.net
press • photo • video

THERMANA
Laško

NATIONAL
GEOGRAPHIC
SLOVENIJA

SVET KNJIGE
prvi slovenski knjižni klub

TOP FIT
Celje

Z vašo pomočjo smo še uspešnejši.
Hvala!

Ken Ludwig LEADING LADIES

Comedy • First Slovene production

Translator **Tina Mahkota**

Director **Boris Kobal**

Dramaturg **Tatjana Doma**

Set Designer **Branko Hojnik**

Costume Designer **Maja Ballund**

Composer **Bojan Jurjevčič – Jurki**

Language Consultant **Jože Volk**

Choreographers **Cvetka Špiljar, Boštjan Špiljar**

Lighting Designer **Pascal Mérat**

Assistant Set Designer **Urša Vidic**

CAST

Meg **Pia Zemljič**

Leo **Andrej Murenc**

Jack **Vid Klemenc**

Audrey **Nina Rakovec**

Duncan **Bojan Umek**

Florence **Anica Kumer** (guest appearance)

Dr. Myers **Igor Žužek**

Butch **David Čeh**

OPENING **30 November 2012**

Ken Ludwig is an internationally acclaimed playwright whose many hits on Broadway, in London's West End and throughout the world have made his name synonymous with modern comedy. He has won the Laurence Olivier Award, three Tony Award nominations, two Helen Hayes Awards and the Edgar Award. His work has been performed in thirty countries in over twenty languages. He received an Honorary Doctorate of Humane Letters from York College of Pennsylvania. In 2006 he was called "the provider of light comedies" by *The Times*.

Ken Ludwig is also a successful theatre director. His comedy *Leading Ladies* premiered at the Alley Theatre in Houston in 2004 under his direction.

Jack and Leo are two jobless actors, who find themselves so down on their luck that they are performing "Scenes from Shakespeare" in a small town in Pennsylvania. When they hear that an old lady in York, PA is about to die and leave her fortune to her two long lost English nephews, they resolve to pass themselves off as her beloved relatives and get the cash. The trouble is, when they get to York, they find out that the relatives aren't nephews, but nieces! Romantic entanglements abound, especially when Leo falls head-over-petticoat in love with the old lady's vivacious niece, Meg, who's engaged to the local minister. Meg's life also turns upside down when she meets her "cousins" Maxine and Stephanie. Amorous incidents, hilarious and unexpected entanglements of two men, cross-dressed as women, witty dialogues make in a brilliant comedy, which unites theatre magic with everyday life.